

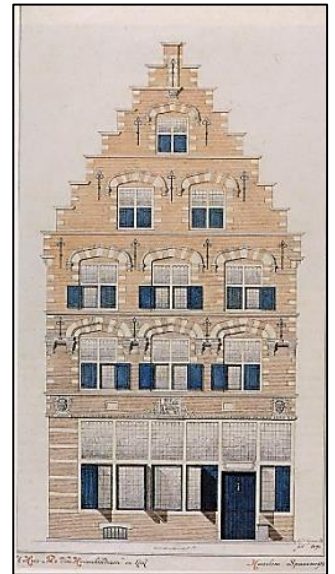

Zo langs het Spaarne is dit een mooie historische plek. Verschillende panden hebben hier een gevelsteen en ook nog andere versieringen. Het beste is om langs de waterkant te lopen, want sommige gevelstenen zitten erg hoog.

Dat geldt vooral voor de "Inde Vier Heemskinderen". De steen is te zien onder de dakkapel van de zolderverdieping. Een verre-kijker bewijst hier goede diensten.

Juist omdat de gevelsteen zo hoog zit (oorspronkelijk zat zij net onder eerste verdieping; zie tekening) is het van belang dat de steen is gepolychromeerd (met kleuren beschilderd). Alleen dan is goed te zien wat er is afgebeeld. Was hij bijvoorbeeld in kleur gelijk aan het andere schilderwerk, dan zou het niet opvallen.

In 2003 werd de gevel gereinigd en de voegen vernieuwd. Het hout en het natuursteenwerk werd wit geschilderd. De gevelsteen kreeg eveneens een witte kleur en was daarmee dus nauwelijks zichtbaar. Dat was heel jammer, temeer omdat het gebruik van kleuren voor gevelstenen al vanaf de 16de eeuw werd toegepast. De Stichting Geveltekens Vereniging Haarlem (SGVH) werd gevraagd om daar eens naar te kijken en contact te zoeken met de eigenaar. Dat lukte en daarmee werd een nieuwe start voor de gevelsteen gemaakt. Koopmans Schilders uit Harlingen heeft dat opgepakt. Na kleuronderzoek werd eerst het paard Beiaard en het opschrift zwart geschilderd. Daarna heeft hij op de vier Heemskinderen een ondergrond aangebracht voor het vergulden en het blauw van de schilden. Westdijk Schilders uit Tzum heeft zich twee dagen ingezet voor dat vergulden. Stukje voor stukje werd het bladgoud aangebracht; een precisiewerkje.

Wat je op de steen uit 1609 ziet zijn vier ridders in gouden harnassen (de vier Heemskinderen) met blauwe schilden op een groot zwart paard, het ros Beiaard. Doordat zij met hun vieren op het paard pasten, konden zij met hun zwaarden naar elke kant uithalen. Zo vormden ze een zeer geduchte vechtmachine.

De vier Heemskinderen kwamen in conflict met Karel de Stoute. Dat leidde ertoe dat de vader van de vier Heemskinderen gevangen werd gezet. De Heemskinderen gaven zich daarop over en Karel de Stoute eiste het ros Beiaard op. Het paard zou worden verdronken. Met molenstenen verzwaard werd het in de rivier gegooid. Twee keer kon het paard zich bevrijden. Reinout, zijn geliefde meester, kon het lijden van zijn paard niet meer aanzien en wendde zijn hoofd af. Denkend dat zijn meester niets meer van hem wilde weten, liet het nobele dier zich toen verdrinken.

Meer bijzonderheden zijn te vinden in het boek "Gevelstenen van Haarlem" geschreven door Peter van Graafeiland en Theo Bottelier. Peter van Graafeiland is bezig een vernieuwde versie voor te bereiden.

Bron: Nieuwsbrief 2004/1 Vereniging Haarlem
Noord Hollands Archief en Wikipedia (licentie CC-BY-SA)